

FREDRIKSBERGSSKOLAN GRUNDSKOLA, FÖRSKOLEKLASS OCH FRITIDSHEM

Plan mot kränkande behandling 2026-2027

VISION

Skolan och fritidshemmet ska arbeta för alla elevers lika värde. Alla elever har lika rättigheter och möjligheter. Skolan och fritidshemmet ska verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Alla elever ska känna samhörighet, solidaritet och ansvar. Alla elever ska känna tillit till kamrater och personal. Undervisningen ska vara allsidig och saklig. Skolan och fritidshemmet ska vara öppen för skilda uppfattningar och personliga ställningstaganden. Personalen ska stärka och lyfta fram olika elevers förmågor och intressen.

Innehåll

Planens giltighet	2
Ansvarig	2
Delaktighet	2
Utvärdering	3
Kartläggning	5
Förebyggande och förhindrande åtgärder 2025-2026	7
Rutiner	8
Begrepp	10
Aktuella internetadresser/telefonnummer:	10

Planens giltighet

Planen gäller från januari 2026 och längst till januari 2027.

Ansvarig

Rektor är ansvarig för att det varje år upprättas en ny plan och att den tidigare utvärderas. Varje verksamhet ska ha en plan mot kränkande behandling som beskriver hur skolan och fritidshemmet arbetar med förebyggande och förhindrande åtgärder samt en årlig plan som beskriver hur skolan och fritidshemmet arbetar med förebyggande och förhindrande åtgärder. På Fredriksbergsskolan har F-9 och Fritidshemmet samma plan.

Delaktighet

Genom klassråd och elevråd ges eleverna möjlighet att diskutera och lämna synpunkter på innehållet i planen.

Vårdnadshavare får information via mail/Unikum/föräldramöten och ges möjlighet att läsa igenom planen. De informeras även om trygghetsgruppen på skolan.

Personalen deltar i upprättande av planen, genom att samtala, diskutera och utarbeta de olika delarna av planen.

Förankring av planen

Alla vuxna på skolan har ansvar för att tydligt visa att man tar avstånd från alla former av diskriminering och kränkande behandling och direkt ingripa vid minsta misstanke om missförhållanden. Utöver detta så fördelar sig ansvaret så här:

Rektors ansvar

- följa skolans och fritidshemmets plan mot kränkande behandling.
- se till att all personal och alla elever känner till innehållet i planen mot kränkande behandling samt att alla vårdnadshavare ges möjlighet att ta del av planen.
- upprätta, utvärdera och revidera planen mot kränkande behandling i samarbete med personal, barn/elever.
- se till att utredning görs och åtgärder vidtas när skolan får kännedom om kränkande behandling.
- se till att skolan följer det kommungemensamma systemet för dokumentation av anmäl/upptäckt kränkande behandling och de åtgärder som vidtagits.

All personals ansvar

- följa skolans och fritidshemmets plan mot kränkande behandling.
- se till att åtgärder vidtas då kränkande behandling misstänks/anmäls/upptäcks.
- dokumentera misstänkt/anmäl/upptäckt kränkande behandling.
- bevaka att utredda fall, som man varit berörd av, följs upp.
- se till att alla elever känner till innehållet i planen mot kränkande behandling.
- uppmäna elever att skyndsamt berätta om de eller någon annan blivit utsatt för kränkande behandling.

Elevers ansvar

- följa skolans och fritidshemmets plan mot kränkande behandling
- arbeta för att alla ska trivas på skolan och fritidshemmet
- att skyndsamt berätta om de eller någon annan blivit utsatt för kränkande behandling.

Utvärdering

Planen mot kränkande behandling följs upp och utvärderas i slutet av vårterminen varje år. De aktiviteter och åtgärder som varit målet för föregående läsår utvärderas. Resultatet sammanställts för utvärdering och analys. Uppföljningen av den gamla planen och de kartläggningar som gjorts under vårterminen ligger till grund för den nya planen. Rektor initierar arbetet med uppföljning och kartläggning. De genomförda aktiviteterna utvärderas av de elever och personal som genomfört aktiviteten.

Utvärdering av årets plan 2025-2026

Utvärderingen sker i slutet av höstterminen. Varje förebyggande och förhindrande åtgärd ska gås igenom för att se om arbetet blev gjort och om resultatet blev som vi tänkt eller om åtgärden skulle gjorts annorlunda. Detta sker i trygghetsgruppen, elevhälsoteamet och av all personal. Elevernas delaktighet i utvärderingen kommer att ske vid klassråd och elevråd. De ska ges möjlighet att ta del av och utvärdera tidigare plan samt vara med vid upprättandet av ny. Analyser, synpunkter och idéer till förbättringar sammanställs, dokumenteras och lämnas till rektor.

Ansvariga för att årets plan 2025-2026 utvärderas

Rektor Mårten Skalberg

Kartläggning

Kartläggningsmetoder

Grundskolan

Trygghetsgruppen går igenom läsårets dokumentation av ärenden av kränkande behandling och sammanställer statistiken för analys och åtgärder.

På klassråd och elevråd behandlas trivsel, trygghet och studiero.

På klassråden svarar elever individuellt i bland annat Menti-undersökningar på frågor som rör skolsituationen. Detta för att få en överblick där alla får komma till tals.

Klasserna gör en trygghetsinventering med mentor för att kartlägga otrygga platser inom- och utomhus och otrygga situationer. Elevhälsoteamet analyserar läsårets ärenden med fokus på trivsel, trygghet och studiero. Hälsosamtal genomförs av skolsköterskor i f-klass och åk 4.

Fritidshemmet

Fritidshemmet har regelbundna fritidsråd där trivsel, trygghet och lärmiljö behandlas. Fritidshemsenkät genomförs under vårterminen. Löpande under läsåret går vi igenom trivsel och trygghet med eleverna samt även med vårdnadshavarna om de önskar. Personalen på fritids går trygghetsvandring med alla elever på fritidshemmet, inomhus- och utomhus, för att kartlägga otrygga platser och situationer. Vi genomför även brandövning- och vissa inrymningsövningar. Trygghetsgruppen går igenom fjolårets dokumentation av ärenden av kränkande behandling och sammanställer statistiken för analys och åtgärder gällande ärende i fritidshemmet.

Områden som berörs i kartläggningen

Trivsel, trygghet, studiero och kränkande behandling.

Elever har involverats i kartläggningen 2024-2025

Grundskola

Eleverna har involverats genom klassråd och elevråd. På utvecklingssamtal har den lärare som genomfört samtalen tagit upp trivsel i skolan med vårdnadshavare och elev. Åk 5 gör en rikstäckande enkät. Hälsosamtal genomförs med f-klass och åk 4.

Fritidshem

Eleverna har involverats genom att delta i barnsamtal på hösten och enkäter under vårterminen. Fritidshemmet har regelbundna fritidsråd samt genomgångar i säkerhet- och trygghetstänk.

Resultatet och analys av kartläggningen 2024-2025

Resultat

Grundskola

F-3

Under utvecklingssamtalen togs studiero och trygghet upp. Det framkom att eleverna var nöjda med studieron och känner sig trygga under skoldagen. Vi tog fram gemensamma trivselregler som eleverna skrev under. På klassråden är en stående punkt trivsel och studiero.

4-6

Under utvecklingssamtalen i åk 4-6 har studiero och trivsel i skolan varit en stående punkt. Det har då framkommit att majoriteten trivs men att några elever ibland upplever ett utanförskap. På klassråden tas trygghet och studiero upp varje vecka som rutin och det har haft positiva resultat.

7-9

I 7-9 har vi sett en ökning av kränkingsärenden under ht-25. I majoriteten av alla kränkingsärenden är det samma elever som förekommer, både som utsatta och utsättare.

Vi har upplevt att elever sökt upp oss lärare och berättat om situationer och händelser som har lett till att eleverna inte har känt sig trygga på skolan.

Fritidshemmet

Fritidshemmet har varje vår en trygghetsenkät med elever ur berörd årskurs. Enkäten visar tydligt att eleverna trivs och känner sig trygga på fritidshemmet samt att eleverna känner sig trygga med varandra och är kompisar med alla. Vi pratar mycket om rättigheter mm och om att vi alla är olika och att vi ska få vara det.

Personalen har arbetslagsträffar, där vi bl a diskuterar gemensamma normer och värderingar för att skapa samsyn och gemensamma förhållningssätt.

Det inträffas sällan eller aldrig några kränkningar på fritidshemmet.

Fritidshemmet delar av barnen i grupper och tydlighet och struktur i aktiviteter. Samverkan med lärare i skolan sker kontinuerligt gällande skolmiljön och fritidsmiljön.

Analys

Grundskolan

4-6

Vi har varit fortsatt tydliga vid framtagandet av trivselregler, och även att betona elevernas delaktighet och skyldighet att trivselreglerna följs. Eleverna har varit med och tagit fram ordningsregler. Rastvärden fokuserar på de områden som elever och lärare upplever vara "riskområden", exempelvis runt vägg-i-vägg eller andra platser där man spelar fotboll eller leker gemensamma lekar. Vid behov har vi varit två rastvärdar på varje rast för att ytterligare öka närvaron av vuxna vid områden där det riskerar att uppstå konflikter.

7-9

På grund av de ökade kränkingsärenden vi har fått i åk 7-9 har vi ökat närvaron rastvärdar inomhus i korridorerna på högstadiet. Vi har också en resurs med i åk 8-9 och i 7-9 för att öka tryggheten. Mentorerna har haft flera samtal med eleverna om värdegrund och social samvaro. Vi har ökat närvaron kring de elever som vi har upptäckt förekommer återkommande i kränkingsärenden.

Fritidshemmet

Vi fortsätter att samverka mellan skolan och fritids.

Personalen på fritidshemmet har deltagit på NPF-utbildningar under våren 2023 och våren 2024. För att vara förberedda på barn som utmanar på olika sätt behöver öka, t.ex. genom mer kunskap kring NPF-diagnoser och lågaffektivt förhållningssätt.

Personalen blir även HLR-utbildade.

Sedan ht -24 får även fritidsverksamheten ta del av NTA-lådor (tidigare lådor från förskoleverksamheten som inte används längre, lådor som har blivit anpassade att passa fritids av Frida Hallman).

Förebyggande och förhindrande åtgärder 2025-2026

Det förebyggande arbetet syftar till att avvärja de risker för kränkande behandling som finns i vår verksamhet.

Utifrån analysen av enkätundersökningar och kränkingsrapporter kommer personalen tillsammans med eleverna arbeta för ökad trygghet på skolan och för att få bort alla former av kränkande behandling.

Grundskolan

Mål	Åtgärder	Ansvar	Genomförs / påbörjas	Uppföljning / Utvärdering
Alla elever ska vara förtrogna med de trivselregler som gäller på skolan	Trivselregler med konsekvensbeskrivning tas fram i början av höstterminen tillsammans med eleverna på klassråd och elevråd. Rektor beslutar om trivselregler. Trivselreglerna finns uppsatta i våra klassrum och gemensamma utrymmen, och tas regelbundet upp i alla klasser. Klassrumsregler för den egna gruppen tas fram i samråd mellan undervisande lärare och elevgrupp.	Rektor, personal och elever. Personalen Mentor och elever.	Genomförs Påbörjas Genomförs	Klassråd/Elevråd Utvärdering av Planen mot kränkande behandling Klassråd/Elevråd
Alla elever ska känna sig trygga på rasterna	Rastvärd finns ute på alla raster. De bär neonvästar. Rastvärd cirkulerar även inne på raster. Finns behov sätter vi in fler rastvärdar. Olika aktiviteter kan ha specifika regler, exempelvis innebandy, och tas fram i samråd mellan elever och personal.	Personalen Personal och elever	Genomförs Genomförs	Klassråd / Elevråd Klassråd/Elevråd
Stärkt sammanhållning mellan olika klasser och elever på skolan	På skolan arbetar vi för en stärkt sammanhållning genom värdegrundsdagar och temadagar med eleverna i åldersblandade grupper.	Personalen	Genomförs	Utvärdering av dagar t.ex. Skoljogg, Barnens Vasalopp, Nobeldagen, Skifsen
Trygghet	Vi strävar efter att ha en vuxen som ger tillsyn vid behov i omklädningsrummen i samband med idrott. Skyltar märkta "Mobilmfri zon" sitter i omklädningsrummen. Vi har en stående punkt om trivsel på alla klassråd som görs skriftligt. Vi har en stående punkt om trivsel på utvecklingssamtal. En vuxen styr gruppindelningar och platser – i klassrum, korridor, matsal och efter behov i omklädningsrum. Vi har mobilmfri skoldag. Alla mobiltelefoner och smarta klockor samlas in på morgonen och återfås vid skoldagens slut.	Personal och rastvärd Personalen Personalen Personalen Personalen Personalen	Genomförs Genomförs Genomförs Genomförs Genomförs Genomförs	Utvärdering av Planen mot kränkande behandling Utvärdering av Planen mot kränkande behandling Elevråd Utvecklingssamtal Utvärdering av Planen mot kränkande behandling Utvärderingen av Planen mot kränkande behandling
Likvärdighet i läromedel och skoluppgifter	Lärare ska ha ökad medvetenhet för inkludering och analys av läromedel och de egna uppgifter som man konstruerar själv för att alla grupper ska representeras. (Ex namn, högtider, referensramar - ex kring hudfärg). När böcker till biblioteket köps in ska det finnas en medvetenhet kring mångfald	Personalen Personalen	Genomförs Genomförs	Utvärdering av Planen mot kränkande behandling Utvärdering av Planen mot kränkande behandling

Fritidshemmet

Mål Alla elever ska vara förtrogna med de trivselregler som gäller på skolan. Alla elever ska känna sig trygga.	Åtgärder Trivselregler är uppsatta i fritidshemmet, vi uppmanar eleverna att själva prata och påminna varandra om dessa. Vi pratar med eleverna om trygghet och säkerhet, i utomhusmiljö och inomhusmiljö.	Ansvar	Genomförs / påbörjas	Uppföljning / Utvärdering
Alla elever ska vara förtrogna med de trivselregler som gäller på fritids samt vi arbetar mot aktuell läroplan.	Trivselregler tas fram i början av höstterminen tillsammans med eleverna på fritidsråd. Trivselreglerna finns uppsatta i våra lokaler och tas regelbundet upp i verksamheten.	Personal och elever	Genomförs	Terminsutvärdering
Trygghet	Vi arbetar aktivt med att samtal med eleverna över trivsel, trygghet m.m. samt fritidshemsenkät (Skolinspektionen) på våren med aktuell årskurs. Vi har en stående punkt om trivsel på fritidsråd.	Personalen	Genomförs	Fritidsenkäten

Rutiner

Rutiner för att tidigt upptäcka kränkande behandling

Uppmärksamma kännetecken

Personalen är uppmärksamma på kännetecken som kan tyda på att en elev är utsatt för kränkande behandling. Föräldrar uppmanas att kontakta skolan om hemmet får reda på att en elev utsätts för kränkande behandling.

Gemensam samsyn och förhållningssätt

Personalen har gemensamt förhållningssätt och samsyn kring vad som menas med kränkande behandling och vad de som vuxna i skolan ska reagera på.

Uppsikt och närvaro

Personal har god uppsikt över eleverna under lektionsfri tid, till exempel genom rastvärdsschemat som baserar sig på kunskap om vilka platser som eleverna upplever som otrygga. Personal finns i anslutning till omklädningsrum och korridorer när eleverna är där. På fritidshemmet finns personal vid elevernas olika aktiviteter.

Regelbundna avstämningar

Skolan och fritidshemmet undersöker regelbundet om det finns elever som är utsatta för kränkande behandling.

Någon att prata med

Vi strävar efter att alla elever har någon vuxen på skolan och fritidshemmet som de med förtroende kan vända sig till om de eller någon annan blir utsatt för kränkande behandling.

Engagera er i vad som händer utanför skolan

Skolan och fritidshemmet engagerar sig i kränkande behandling som sker mellan eleverna utanför skolan och som påverkar eleven i skolan.

Personal som elever och vårdnadshavare kan vända sig till

Elevers mentor eller fritidspersonal

Rektor Mårten Skalberg

Trygghetsgruppens medlemmar

Mårten Skälberg (rektor), Therese Kruse och Tina Söderlund (F-9), Christa Johansson (Fritids)

Rutiner då elev kränkt elev

1. Personal som uppmärksammar kränkningen, eller tar emot information om eventuell kränkning, dokumenterar detta i det digitala systemet Draftit.
2. Rektor fattar beslut om utredning som sedan genomförs av trygghetsgruppen. Utredningen dokumenteras i Draftit. Vid utredningen samtalas Trygghetsgruppen med de inblandade eleverna, enskilt och/eller var för sig. Vårdnadshavare informeras av Trygghetsteamet eller annan berörd personal.

Rutiner för uppföljning då elev kränkt elev

Uppföljningssamtal med den trakasserade/kränkta för att se om trakasseriet/kränkning har upphört. Uppföljningen dokumenteras i kommunens digitala system Draftit.

Rutiner då personal kränkt elev.

1. Personal som uppmärksammar kränkningen dokumenterar detta i Draftit
2. Rektor utreder händelsen och samtalas med både elev och medarbetare och dokumenterar detta i Draftit.

Rutiner för uppföljning då personal kränkt elev

Uppföljningssamtal med den diskriminerade/kränkta för att se om diskriminering/kränkning har upphört. Uppföljningen dokumenteras i Draftit.

Rutiner för dokumentation

All dokumentation sker i kommunens digitala system Draftit

Konkreta rutiner vid bråk mellan elever:

- Sära på de som bråkar, ta dem till olika rum med personal i varje rum.
- Dokumentera ev. skador med foton via mobil om inte skolsköterskan är i skolan då ska eleven dit för att skadan ska dokumenteras. I vissa fall kan det även finnas behov av att vårdnadshavaren uppsöker sjukvården med eleven.
- Kontakt tas med vårdnadshavare. Vårdnadshavare till den/de elever som har utsatt andra för våld kan behöva hämta hem sitt barn. I väntan på att vårdnadshavaren kommer hålls eleven/eleverna åtskilda under uppsikt av personal. Personal bedömer om och hur elev kan återgå till undervisning.
- Kontakt tas även med vårdnadshavaren till den som blivit utsatt.
- Vid allvarliga händelser kan skolan behöva göra en anmälan till socialtjänsten eller en polisanmälan.
- Vid större konflikter/incidenter som drabbar en elevgrupp informeras berörda föräldrar via Unikum
- Berörda lärare informeras vid bråk mm. Information bör komma ut så snabbt som möjligt till personalen om händelsen.
- Konflikter/bråk dokumenteras som "olycksfall" i KIA enligt de rutiner som gäller i Ludvika kommun.

Begrepp

Vad är kränkande behandling?

Kränkande behandling är det begrepp som används i 6 kapitlet skollagen. Med kränkande behandling avses ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen (trakasserier eller sexuella

trakasserier) kränker ett barns eller en elevs värdighet. Kränkningar kan ske av både barn och vuxen. Kränkande behandling kan till exempel vara nedsättande ord, ryktesspridning, förlöjligande eller slag och sparkar. Kränkningar kan även bestå av utfrysning eller hot. Kränkande behandling förekommer ofta även på nätet, till exempel på sociala medier. Mobbning är inte ett begrepp som används i skollagen. Det brukar kallas för mobbning om en elev vid upprepade tillfällen blir utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier.

Diskriminering enligt diskrimineringslagen är förenklat att någon missgynnas eller kränks. Missgynnandet eller kränkningen ska ha samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna: kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Det finns sex former av diskriminering. Två av dessa är trakasserier och sexuella trakasserier.

Trakasserier är ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet och som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna (kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder).

Sexuella trakasserier är ett uppträdande av sexuell natur som kränker ett barns eller en elevs värdighet. Gemensamt för trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet.

Lagstiftning

Definition av kränkande behandling: 6 kap. 3 § skollagen

Aktuella internetadresser/telefonnummer:

BRIS (Barnens rätt i samhället) www.bris.se

Friends www.friends.se

Rädda Barnen www.rb.se

Skolutveckling www.skolutveckling.se

Skolverket www.skolverket

Barnombudsmannen www.bo.se

Röda korset, *Jourhavande kompis*, måndag till fredag 18-22 samt lördag och söndag 14-18. Chatt:

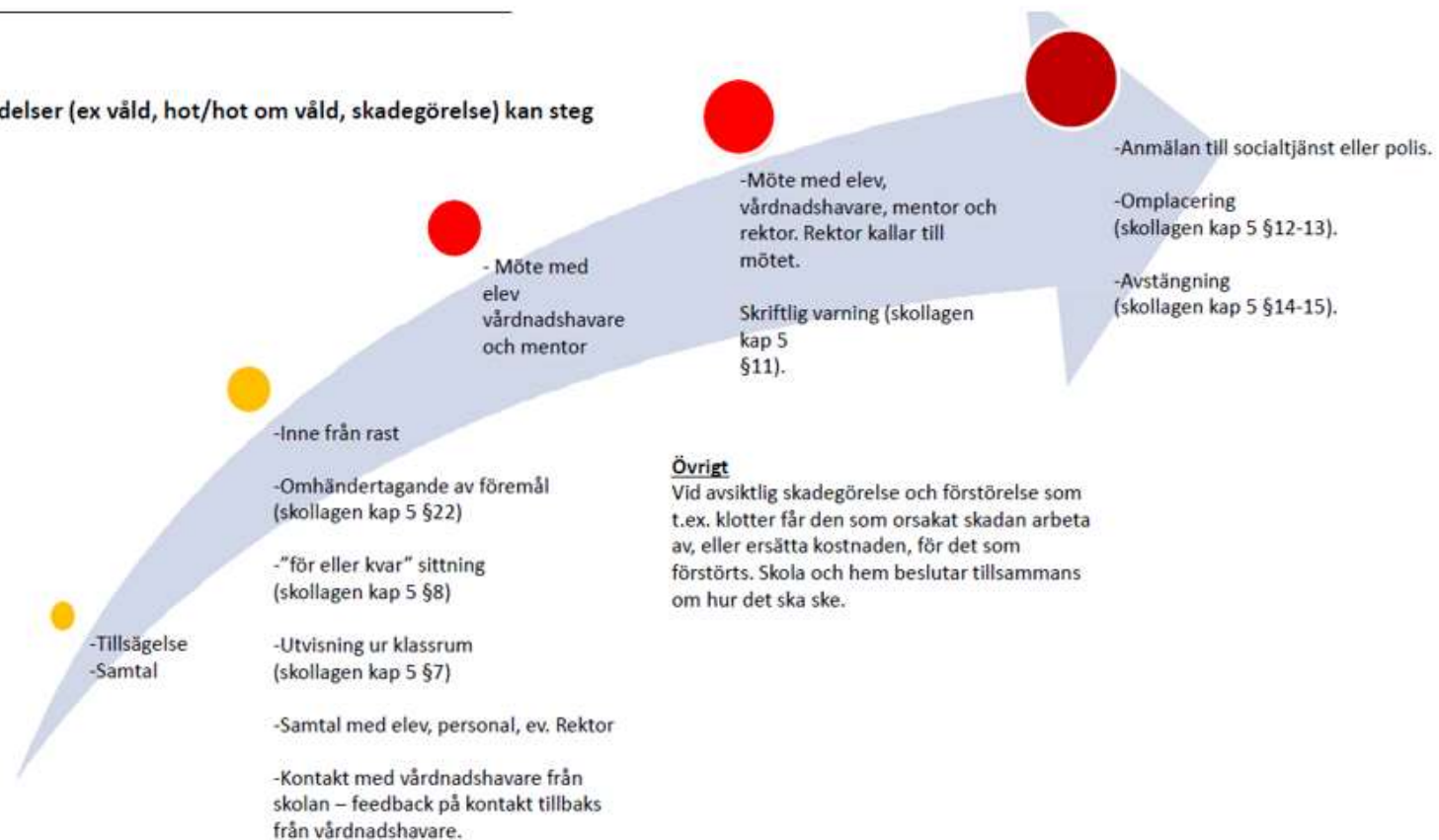
<https://rkuf.se/vad-vi-gor/jourhavande-kompis/>

Bris vuxentelefon för frågor om barn 077-150 50 50 alla vardagar kl 09-12

Bilagor

Konsekvenstrappa

Vid allvarliga händelser (ex våld, hot/hot om våld, skadegörelse) kan steg hoppas över!

Övrigt

Vid avsiktlig skadegörelse och förstörelse som t.ex. klotter får den som orsakat skadan arbeta av, eller ersätta kostnaden, för det som förstörts. Skola och hem beslutar tillsammans om hur det ska ske.